

Euroopa Kalandusfond

© Lionel Flageul

Euroopa Kalandusfond (EFF, *European Fisheries Fund*) alustas tööd 2007. aasta jaanuaris. Fondi eesmärk on suurendada sektori konkurentsivõimet ja aidata sellel saada keskkondlikult, majanduslikult ja sotsiaalselt jätkusuutlikuks. Selle saavutamiseks on fondi eelarve 2007–2013 seitsmeaastaseks perioodiks 3,8 miljardit eurot (ehk praeguste hindade järgi 4,3 miljardit eurot). Rahastamisele on õigus majandusharu kõikidel sektoritel: kalapüük merel ja sisevetel, akvakultuur ning kalandustoodete töötlemine ja turustamine. Erilist tähelepanu pööratakse neile kalapüügiga tegelevatele kogukondadele, mida viimase aja muutused on kõige enam mõjutanud.

Euroopa Kalandusfond on kujundatud nii, et seda oleks lihtsam hallata ja rakendada kui selle eelkäijat Kalanduse Arendusrahastut (FIFG, *Financial Instrument for Fisheries Guidance*). Lisaks selle suuremale paindlikkusele sisaldab Euroopa Kalandusfond mitmeid uuendusi. Nende hulka kuuluvad abi kaluritele selektiivsemate kalapüügitehnike suunas liikumiseks, suurem rõhuasetus jätkusuutlikule kalandusele ja ühist huvi pakkuvad meetmed, sealhulgas katseprojektid, kohaliku arengu strateegiate rahastamine ja toetus veekeskonnaneetmetele. Nagu Kalanduse Arendusrahastust, ei rahastata ka Euroopa Kalandusfondist uute kalalaevade ehitamist ega nende lastiruumi suurendamist. Sarnaselt teiste ELi struktuurifondidega ei saa ELi rahastamist üksi

kasutada, vaid ainult selleks, et täiendada riiklikke, piirkondlikke või kohalikke kulutusi.

Täiendav uuendus on see, et rahastamine on nüüd enam suunatud „nõuhtluspiirkondadele“, st nendele piirkondadele, mille heaolust jääb alla ELi keskmine.

Kuidas see toimib

Riigiasutused koostavad strateegilise kava, andes pikaajalise ülevaate sellest, millisena nad näevad oma kalandus- ja akvakultuuripoliitika arengut ajavahemikus 2007–2013, ja selgitades, kuidas see vastab ühise kalanduspoliitika eesmärkidele. Kavas peab määratlema prioriteedid, eesmärgid, hinnangud riiklike kulutuste kohta ja tähtsajad. Sellele järgneb rakenduskaava, kus kirjeldatakse üksikasjalikult, kuidas riiklikud asutused kavatsevad Euroopa Kalandusfondi pakutud võimalusi praktikas rakendada. Mõlemad koostatakse, konsulteerides põhjalikult piirkondlike ja kohalike majandus- ja sotsiaalpartneritega.

Rahastamisvõimalused

Euroopa Kalandusfond seab sihiks viis eelisala. Paljud selle tegevused jätkavad Kalanduse Arendusrahastu tavasid, aga mõned on uued.

Laevastiku kohandamine (1. telg)

Kui liikmesriik otsustab vähendada kalapüügivõimalusi, võib eraldada toetusi lõplikult või ajutiselt oma tegevuse peatavatele kalalaevadele. Toetust võib pakuda ka mitmesuguste teiste toimingute jaoks: ohutuse ja töötingimuste parandamine laeva pardal, selektiivsemad püügivahendid, väikesemahuline rannikupüük, sotsiaal-majanduslikud meetmed, sealhulgas ennetähtaegne pensionile jäämine ja ümberõpe.

Laevastiku teatud segmentide kalalaevad võivad saada toetust, et vahetada mootorid välja energiatõhusamate, aga mitte võimsamate vastu.

Akvakultuur, töötlemine ja turustamine, kalapüük sisevetel (2. telg)

Toetust võib saada uute akvakultuuri liikide ja liikide, millel on head turuväljavaated, mitmekesistamiseks, keskkonnasõbraliku akvakultuuri, rahva- ja loomade tervishoiu meetmete, kalandus- ja akvakultuuri toodete töötlemise ja turustamise ning elukestva õppe jaoks.

Sisevete kalapüügi jaoks on olemas eri sätted, mis kajastavad selle olulisust Kesk- ja Ida-Euroopas.

Ühist huvi pakkuvad meetmed (3. telg)

Need on tegevused, mida erasektor tavaliselt ei toeta ja mille üldine olulisus ulatub üksikute ettevõtete ärihuvidest kaugemale. Nende hulka võivad kuuluda

veeloomastiku ja -taimestiku kaitsmine ja arendamine, sadamad, varjualused ja lossimiskohad, uute turustamis- ja reklaamikampaaniate arendamine, katseprojektid ja teised ühistegevused.

Kalapüügipiirkondade jätkusuutlik areng (4. telg)

Selles kategoorias põhineb rahastamine kohaliku arengu strateegiatel, kajastades alt-üles lähenemist. See aitab vähendada kohalike kogukondade majanduslikku sõltuvust kalasaagist.

Ranniku ning jõgede ja järvede äärsed kogukonnad, kus märkimisväärne osa inimesi töötab kalandussektoris, on kõlblikud saama ELi toetust, et suurendada oma üldist konkurentsivõimet, lisada väärtust kalandustoodetele, arendada turismi infrastruktuuri ja teenuseid, kaitsa keskkonda ja soodustada piirkondade- ja riikidevahelist koostööd.

Tehniline abi (5. telg)

See kategooria hõlmab selliseid punkte nagu uuringud, aruanded, teabetegevused ja teised rakenduskavade kohaldamisega seotud tegevused.

Reguleeriv raamistik

Selles on kolm elementi: nõukogu määrus, millega sätestatakse põhimõtted; komisjoni rakendusmäärus, millega kehtestatakse üksikasjalikud korraldused, mida liikmesriigid peavad järgima; ja teatmik riiklikele asutustele, mis sisaldab praktilisi nõuandeid selle kohta, kuidas koostada ja rakendada oma kavasid.

Erakorraline korraldus

2008. aasta juulis võttis nõukogu vastu mõned ajutised Euroopa Kalandusfondi reeglite erandid, et aidata kaasa liikmesriikide kalalaevastike ümberkorraldamisele majandusharus valitsenud tõsise majanduskriisi tõttu. Nende hulka kuulusid laevastiku kohandamise kavad, mis pakuvad lisatoetust, et soodustada kõige

suurema kütusetarbimisega laevastikuosade mahtu oluliselt vähendada. Need erandid kehtivad kaks aastat ning neid jälgitakse ja hinnatakse pidevalt. Kõik üksikasjad leiab nõukogu 24. juuli 2008. aasta määrusest (EÜ) nr 744/2008, millega nähakse ette ajutine erimeede, et edendada majanduskriisi tõttu kannatavate Euroopa Ühenduse kalalaevastike ümberkorraldamist.

Dokumendid

Nõukogu 27. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta.

Komisjoni 26. märtsi 2007. aasta määrus (EÜ) nr 498/2007, millega kehtestatakse Euroopa Kalandusfondi käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1198/2006 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

Euroopa Kalandusfondi toetuste eraldamine 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013

Liikmesriik	Ühtluspriirkonnas	Väljaspool ühtluspriirkonda	Kokku
Belgia		26 261 648	26 261 648
Bulgaaria	80 009 708		80 009 708
Tšehhi Vabariik	27 106 675		27 106 675
Taani		133 675 169	133 675 169
Saksamaa	96 861 240	59 004 177	155 865 417
Eesti	84 568 039		84 568 039
Iirimaa		42 266 603	42 266 603
Kreeka	176 836 728	30 995 509	207 832 237
Hispaania	945 692 445	186 198 467	1 131 890 912
Prantsusmaa	34 250 343	181 802 741	216 053 084
Itaalia	318 281 864	106 060 990	424 342 854
Küpros		19 724 418	19 724 418
Läti	125 015 563		125 015 563
Leedu	54 713 408		54 713 408
Ungari	34 291 357	559 503	34 850 860
Malta	8 372 329		8 372 329
Madalmaad		48 578 417	48 578 417
Austria	187 326	5 071 992	5 259 318
Poola	734 092 574		734 092 574
Portugal	223 943 059	22 542 190	246 485 249
Rumeenia	230 714 207		230 714 207
Sloveenia	21 640 283		21 640 283
Slovakkia	12 681 459	1 007 069	13 688 528
Soome		39 448 827	39 448 827
Rootsi		54 664 803	54 664 803
Ühendkuningriik	43 150 701	94 677 188	137 827 889
Kokku	3 252 409 308	1 052 539 711	4 304 949 019

* Summad eurodes, praeguste hindade järgi